

Posudek konzultantky
na rigorózní práci Mgr. Lud'ka Chvosty
„Smluvní závazkové právo USA: přístupy k mezinárodněprávní
normotvorbě v právu Spojených států“

Rigorózní práce je věnována poměrně zvláštnímu a neobvyklému tématu: autor se zabývá srovnáním smluvního závazkového práva v USA s právem českým. Zvláštní důraz je přitom kladen na mezinárodní právo soukromé, v jehož rámci tvoří úprava závazkového práva, jak známo, jednu z nejvýznamnějších partií. Předkládaná práce je určitým pokračováním autorovy velmi úspěšné práce diplomové, která se soustředovala na otázku srovnání smluvního závazkového práva – hmotného – v obou státech. Autor využil při přípravě obou prací svého dlouhodobého studijního pobytu v USA, díky němuž se mu podařilo předložit práci kvalitní a originální, na téma dosud v české literatuře téměř nezpracované.

Rigorózní práce je přehledná, je dobře logicky rozčleněna a vhodně systematicky uspořádána, i když přístup autora je poněkud netradiční (o to je práce cennější). Práce sestává ze tří částí – A, B a C, jim předchází Úvod a po nichž následuje Závěr. Tyto části jsou rozděleny do celkem osmi kapitol, většinou dále velmi podrobně rozčleněných.

V Úvodu autor obecně vymezuje téma a nastiňuje základní otázky: co je to kontrakt v americkém právu, co jsou to smluvní závazkové vztahy v americkém právu a jak se jejich koncepce liší od práva českého, resp. co obě koncepce naopak spojuje. Obtížnou je rovněž otázka srovnání pojetí mezinárodního práva soukromého. Následuje část A, kterou tvoří druhá a třetí kapitola a která se zaměřuje na pojmové základy a historický kontext smluvního práva v České republice a mezinárodního práva soukromého ve Spojených státech amerických. Autor zvláště vymezuje základní rámec smluvního práva a základní rámec mezinárodního práva soukromého v obou srovnávaných právních systémech. K tomu je potřebné připomenout, že české mezinárodní právo soukromé v oblasti závazkového práva již dnes nelze pojímat pouze jako právo autonomní, tedy tvořené zákonem o mezinárodním právu soukromém a procesním, ale je nezbytné zároveň vycházet z aktuálně platných pramenů právní úpravy, tedy Římské úmluvy o právu použitelném na smluvní závazky a perspektivně

nařízení Řím I, které bude použitelné od prosince 2009, a z nařízení Řím II, které se již dnes používá v oblasti mimosmluvních závazků. Jak známo, rozčlenění závazků na smluvní a mimosmluvní není v obou systémech identické. Na s. 12 uvádí autor příklady kvazikontraktů ve smyslu českého práva – a to jednatelství bez příkazu, veřejný příslib a veřejnou soutěž. Při ústní obhajobě by se mohl blíže zabývat kolizní úpravou těchto tří typů – je to otázka sice dost obtížná, ale hodná autora, jehož práce dává předpoklady pro to, aby tuto otázku zodpověděl. Mám na mysli kolizní úpravu z hlediska českého práva – ať již evropského, či autonomního, především také otázku pramenů kolizní úpravy uvedených typů, ale samozřejmě je vhodné, aby se autor vyjádřil k této otázce i z hlediska práva USA.

Část B rozebírá problematiku smluvního závazkového práva v USA optikou právního řádu České republiky – čtvrtá kapitola uvádí základní instituty smluvního práva USA, se zvláštním akcentem na podobnosti a odchylky od závazkových vztahů v České republice, pátá kapitola přináší cennou komparační tabulku a shrnutí.

Pro mne je z hlediska teorie mezinárodního práva soukromého nesmírně zajímavá část C, která se věnuje vybraným americkým teoriím mezinárodního práva soukromého a pokouší se vystopovat i vzájemné vlivy právních řádů České republiky a USA.

Práce vyúsťuje v originální závěr, v němž autor formuluje rozdíly a podobnosti, k nimž ve své komparativní analýze dospěl. Tyto závěry jsou velmi cenné a autorovi mohu jen doporučit, aby je publikoval. Vliv angloamerického práva je u nás poměrně významný, i když jde především o vliv anglického práva v rámci Evropské unie; přesto je důležité vědět, čím přesně se právo USA od našeho práva odlišuje a jaká je konkrétní náplň právních institutů, o kterých se sice u nás mluví, ale nikoli s podrobnou znalostí věci.

Rigorózní práci hodnotím velmi pozitivně, autor prokázal samostatnost a originalitu myšlení, schopnost pracovat s původními prameny i s literaturou, která je jak česká, tak zahraniční. Práci proto plně doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšném vykonání rigorózní zkoušky byl Mgr. Luděkovi Chvostovi přiznán akademický titul JUDr.

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc.

V Praze dne 22.4.2009